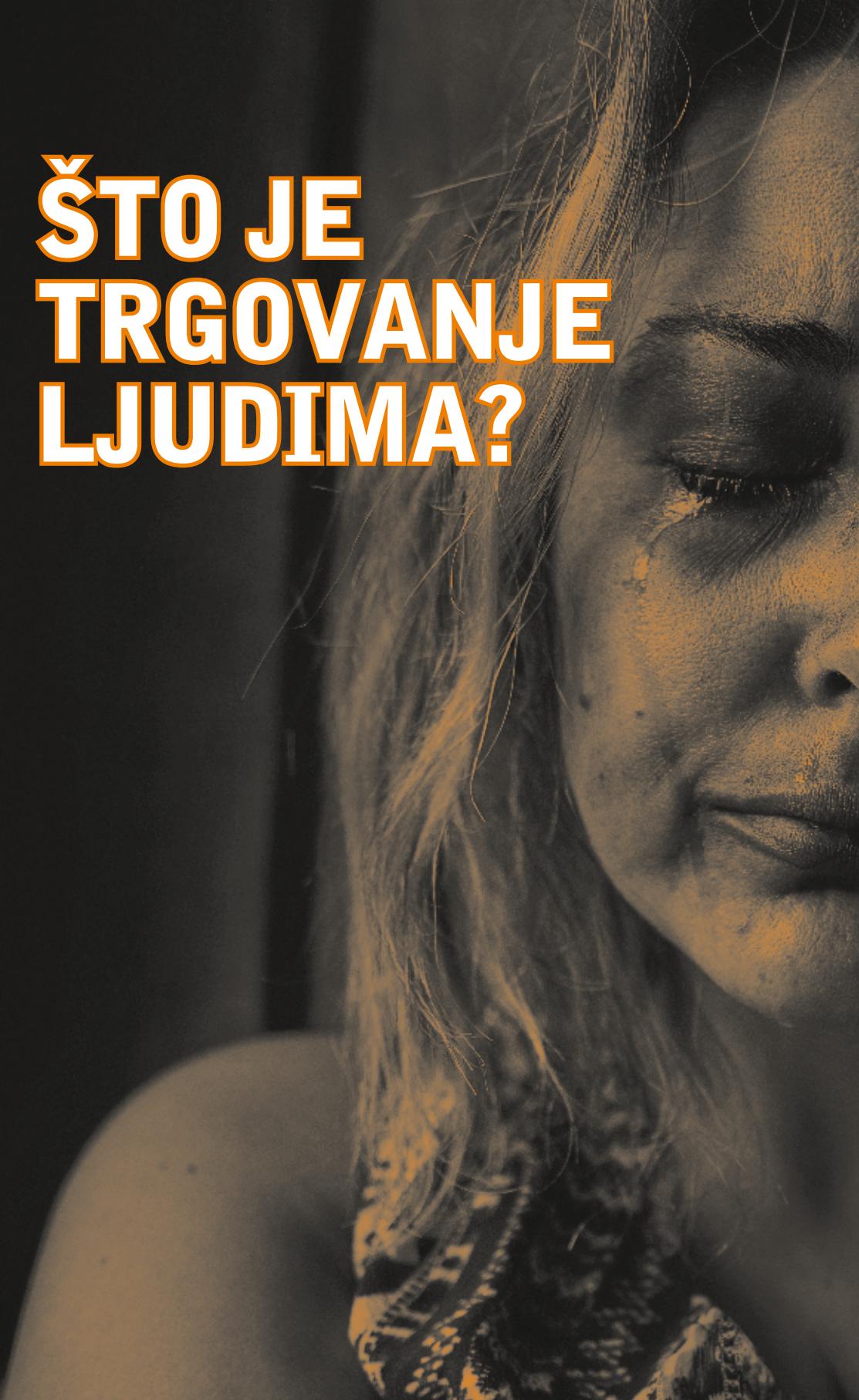

KAKO I JA MOGU POMOĆI ŽRTVAMA TRGOVANJA LJUDIMA?

ŠTO JE TRGOVANJE LJUDIMA?

Trgovanje ljudima je jedan od najbeskru-pulognjih primjera kršenja ljudskih prava radi stvaranja ilegalnog profita od kojeg zbog njegove globalne rasprostranjenosti nije izuzeta niti jedna država na svijetu. Trgovanje ljudima može se definirati kao: vrobovanje, kupnja, prodaja, predaja, prijevoz, poticanje ili posredovanje u kupnji, prodaji ili predaji, pružanje utočišta i prihvata oso-ba, uporaba sile, prijetnja uporabom sile ili drugim oblicima prinude, otmice, prijeva-re, zlouporabe položaja ili ovlasti da bi se došlo do pristanka osobe koja ima kontro-lu nad drugom osobom, u svrhu iskorišta-vanja koje minimalno uključuje korištenje osoba u prostituciji ili druge oblike seksu-alnoga iskorištavanja, prisilan rad ili usluge, ropstvo, postupke slične ropstvu, trgovanje organima i drugo. Trgovanje ljudima danas je prepoznato kao rastući problem u borbi protiv međunarodnog organiziranog krimi-nala putem kojeg se žene, djeca i muškarci podvrgavaju raznovrsnim oblicima zlostav-lijanja, iskorištavanja i zatiranja njihovih te-meljnih ljudskih prava.

**TKO SU
TRGOVCI
LJUDIMA I
TKO SU
NJIHOVE
ŽRTVE?**

Trgovci ljudima su osobe koje u procesu trgovanja ostvaruju profit prijevarom, prinudom ili drugim oblicima izrabljivanja, pritom kršeći temeljna ljudska prava. Do žrtava dolaze na različite načine. Iza naizgled primačljivih i dobro plaćenih poslova i/ili ponuda za dodatno školovanje u inozemstvu putem agencija, često se krije organizirani kriminal. Trgovci ljudima mogu biti i Vaši poznaci, prijatelji ili rođaci. Oni osobno ili putem oglasa u lokalnim sredstvima priopćavanja vrbuju svoje žrtve koje ih vrlo često poznavaju. Obično ostavljaju dojam vrlo profesionalnih, ugodnih i prijateljskih osoba i sve je naizgled legalno. Nude pokrivanje troškova putovanja i rješavanje svih ostalih problema (rješavanje potrebne dokumentacije i osiguravanje smještaja). Međutim, kad stignu do konačnog odredišta, njihovo se ponašanje odjednom mijenja. Prije ili tijekom puta žrtvama oduzimaju osobne dokumente radi "sigurnosti". Žrtve u stranoj zemlji preuzima drugi predstavnik i tad one po prvi puta shvaćaju da su prodane, nakon čega bivaju prisiljene ilegalno raditi kako bi pokrile sve nastale troškove koji neprestano rastu. Od tog trenutka postaju žrtve.

KOJE SU POSLJEDICE TRGOVANJA LJUDIMA?

Žrtve trgovanja ljudima mogu imati dugo-trajne štetne psihičke, fizičke i socijalne posljedice zbog izloženosti psihičkom i fizičkom zlostavljanju, traumatskim iskustvima te ovisnosti o opojnim sredstvima. Metode kontrole koje koriste trgovci ljudima, kako bi svoje žrtve držali u podčinjenom položaju, slične su onima koje koriste počinitelji mučenja, nasilja u obitelji te zlostavljači djece. Uobičajene metode kontrole koje trgovci ljudima koriste su: neprekidno i nemilosrdno ulijevanje straha, laganje, varanje, eliminiranje ikakve mogućnosti da osoba donosi odluke i manipulacija osjećajima kao što

su ljubav i ovisnost pa žrtve imaju osjećaj da su u ljubavnoj vezi sa svojim izrabljivačem. Cilj ovih oblika nasilja, prisile i psihičke manipulacije jest učiniti osobu ovisnom i podložnom, uništavajući njen osjećaj sebe i povezanosti s drugima. Žrtve doživljavaju psihičke, socijalne i fizičke posljedice.

Psihičke posljedice ovise o različitim čimbenicima, posebice o individualnim karakteristikama osobe, njenom prijašnjem životnom iskustvu, traumatskim i stresnim doživljajima koji se vežu uz trenutačne strahove i nesigurnosti. Posljedice mogu biti emocionalne, poput tjeskobe, straha, nesigurnosti, razdražljivosti, povlačenja i osjećaja bespomoćnosti. Također javljaju se i kognitivne posljedice - poteškoće u koncentraciji, stanje pojačane budnosti i ponavljujuća iskustva traumatskog događaja u budnom stanju ili snovima. Sve to dovodi do opasnosti za mentalno zdravlje, razvoja depresije, posttraumatskog stresnog poremećaja, anksioznog poremećaja ili korištenja opojnih sredstava.

Zbog narušenog povjerenja, osobe se često znaju izolirati i povlačiti od partnera, priatelja, obitelji, susjeda i kolega, što može izazvati poteškoće u interakciji s užom, ali i širom zajednicom.

KAKO PREPOZNATI ŽRTVE?

Žrtve trgovanja ljudima su svuda oko nas, a često ih uopće ne prepoznajemo. U Hrvatskoj ih je najviše u području seksualnog rada, a u EU ih se sve više može naći i u sektoru turizma, primjerice kao zaposlene u hotelima u kojima rade najlošije poslove.

Premda postoji više popisa indikatora, treba uzeti u obzir da ne postoji sveobuhvatan popis, zato je važno prilagoditi ih svakom slučaju zasebno. Nijedan indikator pojedinačno neće sa sigurnošću potvrditi ili pobiti činjenicu da je osoba moguća žrtva trgovanja - indikatori se moraju procijeniti zbirno kako bi se stekla najtočnija slika stvari.

Deset znakova koji mogu ukazati na potencijalni slučaj trgovanja ljudima:

- 1. osoba je u pratnji druge osobe te se čini kao da je u njenoj kontroli**
- 2. pogledom traži odobrenje od osobe u pratnji da odgovori na vaše pitanje**
- 3. ima vidljive tragove fizičkog zlostavljanja koje ne može objasniti ili objašnjenje ne odgovara ozljedama**
- 4. ne posjeduje osobne identifikacijske dokumente, a posebice ukoliko su ti dokumenti u posjedu neke druge osobe**
- 5. razgovara s nepovjerenjem ili strahom te izbjegava kontakt očima**
- 6. osoba nije sigurna gdje se geografski nalazi**
- 7. nedosljedno priča o tome gdje je smještena ili ne zna adresu na kojoj je smještena**
- 8. ne napušta radno mjesto ili mjesto na kojem živi bez pratnje druge osobe**
- 9. nema kontakt s obitelji ili prijateljima**
- 10. ne prima dogovorenou plaću za svoj rad**

**ŠTO UČINITI
U SLUČAJU
SUMNJE NA
TRGOVANJE
LJUDIMA?**

A dark, moody photograph of a woman's face. Her mouth is gagged with a dark, textured cloth. She has a somber expression, looking slightly to the side. The lighting is dramatic, with strong highlights and shadows.

**AKO SUMNJATE DA
JE OSOBA ŽRTVA
TRGOVANJA LJUDIMA
ILI DA JE NEKA
OSOBA UKLJUČENA
UTRGOVINU, NE
OKLIJEVAJTE VEĆ**

**NAZOVITE
POLICIJU NA
192**

ili

**PRIJAVITE
NA SOS TELEFON
0800/77-99.**

O PROJEKTU

Cilj ovog projekta je utjecati na smanjenje trgovanja ljudima edukacijom ranjivih pojedinaca koji su potencijalne žrtve, osoba koje mogu doći u kontakt sa žrtvama poput klijenata seksualnih radnica te edukacija stručnjaka, a sve s ciljem prevencije sprečavanja trgovanja ljudima i pružanja pomoći žrtvama. Fokus projekta je na seksualnoj eksploataciji u kontekstu trgovanja ljudima. Aktivnosti su usmjerene na ranjive osobe, prvenstveno žene koje su žrtve trgovanja ljudima s ciljem da dobiju informacije gdje se mogu obratiti za pomoć. Drugi niz aktivnosti je usmjeren na osobe koje dolaze u kontakt sa žrtvama trgovanja ljudima, a nisu svjesne da se radi o žrtvama trgovanja ljudima. Cilj projekta je pružiti im informacije i osvijestiti ih da obrate pozornost da li je osoba žrtva seksualne eksploatacije s ciljem trgovanja ljudima.

Cilj udruge LET je unapređenje kvalitete življenja ranjivih i bolesnih osoba, zaštita ljudskog zdravlja, prevencija nastanka bolesti i socijalne isključenosti te unapređenje i pružanje usluga socijalne i zdravstvene skrbi.

Udruga djeluje od 2002. godine te isključivo i neposredno slijedi ciljeve koji su općekorisni i humanitarnog karaktera.

Udruga za unapređenje kvalitete življenja
Life Quality Improvement Organisation

FLIGHT

Udruga LET
Ratarska 7, Zagreb
T: 01 5803 726
www.udruga-let.hr

Udruga LET priključila se regionalnoj kampanji pod nazivom **Hope On** te dijeli iskustva sa organizacijama i osobama koje pružaju pomoći žrtvama trgovanja ljudima u regiji te međusobno izmjenjujemo podatke.

www.hopeon.today/hrvatska

#**HOPEON**

Izrađeno uz finansijsku potporu
Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku